

хлорогенова та кавова кислота, рутин, кверцетин-3-О-глюкозид, кемпферол-3-О-рутинозид, кверцетин та кемпферол. Склад гілок дещо відрізнявся від складу листя за якісним складом. Кількісний вміст фенольних сполук був значно меншим у гілках рослини ніж у листях.

Таким чином листя *Vaccinium corymbosum* є перспективною сировиною для подальшого фармакогностичного вивчення.

1. Стремоухов О. О. Перспективи використання листя лохини для створення нових дієтичних добавок / О. О. Стремоухов // Товарознавчий аналіз товарів обмеженого аптечного асортименту: матеріали III науково-практичної internet-конференції з міжнародною участю (15 квітня 2016 р.) – Х.: Вид-во НФаУ, 2016. – 166 С. – с. 19
2. Стремоухов О. О. Фармакогностичне вивчення *Vaccinium corymbosum* / О. О. Стремоухов, О. М. Кошовий // Матеріали XIV з'їзду Українського ботанічного товариства (25-26 квітня 2017 року) – К. – 2017. – С. 209 ISSN 978-966-02-8342-8
3. Ягодная продуктивность голубики топяной (*Vaccinium uliginosum* L.) в культуре в связи с некоторыми экологическими факторами / Сорокина Г.В. // Проблемы лесоведения и лесоводства на радиоактивно загрязненных землях : Сборник научных трудов Международной научной конференции "Лес. Человек, Чернобыль". - Гомель, 2004. - С. 386—395.

Дослідження проблем держаного регулювання обігу ліків на фармацевтичному ринку України

Терещенко Л.В.

Національний фармацевтичний університет,

кафедра соціальної фармації

(м. Харків, Україна)

lyubov.ter2017@gmail.com

Лікарські препарати (ЛП) є специфічною формою товару на фармацевтичному ринку (ФР). На даний час у багатьох країнах світу у систему охорони здоров'я та фармацевтичне забезпечення населення впроваджуються механізми регулювання доступності ЛП, що реалізуються населенню. Насамперед, впровадження «Концепції основних лікарських засобів» можна розглядати як один із основних механізмів підвищення рівня доступності надання населенню фармацевтичної допомоги на життєвонеобхідному та здоров'язберігаючому рівнях. Теза про те, що кожна людина має право на вільний доступ до основних ЛЗ (ОЛЗ) для багатьох країн світу є визначальною у напрямку реалізації гуманістичних принципів розвитку держави та суспільства в цілому. У формуванні раціональних моделей надання населенню фармацевтичної допомоги з використанням доступних, з соціально-економічної точки зору ЛП, важлива роль надається державі. Незважаючи на фінансово-економічну кризу, соціальні потрясіння, які переживає зараз Україна, в країні почала розбудовуватися державна система регулювання обігу ЛП. У країні продовжується процес поєднання європейських принципів розвитку системи фармацевтичного забезпечення населення, що були напрацьовані протягом декількох десятиліть з національними особливостями організації надання медичної та фармацевтичної допомоги населенню. Тому метою наших досліджень став аналіз сучасних механізмів

державного регулювання обігу ЛП, якій функціє в Україні. У дослідженнях використовувалися логічний, історичний, порівняльний та інші методи наукового пошуку та аналізу.

За останні роки в Україні відбулись значні політичні та соціально-економічні зміни. Основним вектором розвитку державної політики щодо розвитку національної фармацевтичної галузі та системи забезпечення населення залишається забезпечення населення якісними, доступними та раціональними у використанні ліками, а також створення умов для переходу на інноваційну модель функціонування всієї фармації України. У наслідок цього, очікується суттєве розширення на ФР спектру ЛЗ вітчизняного виробництва та підвищення доступності препаратів для населення країни до середньоевропейського рівня споживання, як за якісними, так й кількісними параметрами. Серед основних завдань державної політики України у фармацевтичному секторі економіки можна назвати такі:

- зростання рівня забезпечення населення ОЛЗ та найменуваннями ЛЗ, які використовуються у лікуванні соціально загрозливих (туберкульоз, ВІЧ, СПІД, малярія тощо), рідкісних (орфанних) патологій та дитячих інфекційних захворювань;
- підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняних ЛЗ, насамперед завдяки подальшій гармонізації вітчизняного законодавства щодо обігу та виробництва ліків з вимогами та нормами європейського законодавства за відповідними напрямками регулювання обігу ЛП на ФР;
- пряме та опосередковане стимулювання процесу розробки, виробництва та подальшого просування на європейський ФР препаратів українського виробництва;
- фінансова та організаційно-правова підтримка науково-дослідних розробок інноваційних ЛЗ з боку держави;
- розробка та впровадження комплексу механізмів щодо захисту внутрішнього ФР від недоброякісної фармацевтичної продукції;
- розробка та впровадження ефективної програми імпортозаміщення ЛЗ на національному ФР;
- впровадження сучасних протоколів лікування, стандартів надання медичної та фармацевтичної допомоги, що відповідають сучасним вимогам.

Одним із важливих напрямків реалізації ефективної державної політики у фармацевтичному секторі економіки України є гармонізація вітчизняного законодавства щодо регулювання обігу ліків до норм й вимог європейських стандартів, які регламентують питання ліцензування, реєстрації, виробництва та оптової та роздрібною реалізації ліків на ФР. За даними систематизації даних спеціальної літератури нами встановлено, що серед країн колишнього СРСР лише Україна та Грузія за останні роки продемонстрували істотні зрушення у вітчизняній законодавчій базі у напрямку впровадження європейських норм й вимог щодо реєстрації ліків. В Україні на вищому урядовому рівні прийнято загальнодержавну стратегію гармонізації із законодавством ЄС, а Державна служба з ЛЗ і контролю за наркотиками з 2011 р стала повноправним членом міжнародної організації PIC/S. Слід зазначити, що України є єдиною країною із колишніх республік СРСР, що увійшла до складу цієї найвпливовішої міжнародної організації.

В Україні функціонує децентралізована модель державного регулювання обігу ЛЗ на ФР. Реєстрація ЛЗ в Україні зараз здійснюється у відповідності до європейських норм и вимог, тобто використовуються процедури: централізованої реєстрації ліків; децентралізованої

реєстрації препаратів. Так, з кінця 2011 р в Україні була введена законодавчо-нормативна норма, що передбачає реєстрацію (перереєстрацію) тільки тих ЛП, які вироблені в умовах GMP. Важливим кроком у напрямок впровадження європейських норм реєстрації ліків стало підписання Президентом України Закону України від 20.10.2014 р № 1707-VII про внесення змін до ст. 9 Закону України від 04.04.1996 р № 123 «Про лікарські засоби». Так, у відповідно до цих змін після реєстрації(перереєстрації) термін застосування ЛЗ в Україні не обмежується. Державна реєстрація ЛЗ здійснюється МОЗ України на підставі заяви та результатів експертизи реєстраційних матеріалів на такий препарат, що проведені ДЕЦ МОЗ України у відповідному порядку. У тому випадку, коли ЛЗ зареєстрований «European Medicines Agency», державна реєстрація оригінального ЛЗ повинна здійснюватися без проведення зазначеної експертизи на підставі заяви, реєстраційних матеріалів (досьє на препарат).

Систематизуючи результати проведених досліджень можна стверджувати, що державна система регулювання обігу ЛЗ в Україні, насамперед за механізмами реєстрації препаратів переживає складні часи розвитку та перетворення у відповідності до задекларованих владою європейських норм й вимог. Зазначені процеси проходять болісно, особливо для вітчизняних виробників, які повинні здійснювати реєстрацію препаратів за централізованою процедурою, а фірми-виробники препаратів із США, Швейцарії, Японії, Австралії, Канади мають переваги у цьому напрямку фармацевтичної діяльності. За оцінкою українських фахівців, це створює нерівні конкурентні умови для вітчизняних виробників ЛЗ та фірм-заявників на реєстрацію із вищезазначених країн світу. Вважаємо, що зазначені проблеми будуть вирішені, тому що подальший розвиток української фармації все ж базується на промисловому потенціалі вітчизняних компаній-виробників ліків.

Дослідження споживання препаратів для лікування глаукоми в Україні

Ткачова О.В., Ірицяк С. А.

Національний фармацевтичний університет

Кафедра фармакоелектроніки

(м. Харків, Україна)

tkachevaov@gmail.com

Вступ. Глаукома – це хронічне захворювання очей, при якому підвищується внутрішньоочний тиск і пошкоджується зоровий нерв. При цьому зір може знизитись до настання повної сліпоти. Втрата зору, спричинена глаукомою, носить незворотний характер, тому що гине зоровий нерв. Повернути зір в даному випадку вже не можливо. Нажаль, глаукома - достатньо розповсюджене захворювання. На нього хворіють, як правило, люди віком старше 40 років. Медикаментозне лікування глаукоми - це три основні напрямки: терапія, що дозволяє поліпшити кровопостачання внутрішніх оболонок ока та зорового нерва, гіпотензивна терапія, орієнтована на нормалізацію внутрішньоочного тиску і, нарешті, терапія, при якій з метою впливу на характерні для глаукоми дистрофічні процеси, нормалізуються обмінні процеси в тканинах ока і відбувається поступове відновлення зору [2]. Метою даної роботи є аналіз споживання лікарських засобів для лікування глаукоми на фармацевтичному ринку України.